

**Flora- en faunaparagraaf
Bestemmingsplan Zuid**

Flora- en faunaparagraaf Bestemmingsplan Zuid

In opdracht van:

**Gemeente Schiedam,
Cluster Stedelijke Ontwikkeling
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling Vastgoed en Grondzaken.**

opgesteld door:

**ing. J.C. de Kruijf
Gemeente Schiedam,
Cluster Stedelijke Ontwikkeling
Afdeling Beheer Openbare Ruimte
Beleidsadviseur Groen, Ecologie en Water**

Versie 0.5

13 oktober 2009

Autorisatie

Naam	Functie	Paraaf	Datum
P.J. Blik	Procesmanager		
ing. J.C de Kruijf	Beleidsadviseur		

1	INLEIDING	2
2	BESCHRIJVING PLANGEBIED	2
3	FLORA- EN FAUNAWET	3
3.1	AMVB ARTIKEL 75	3
4	HUIDIGE SITUATIE	4
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	4
4.2	SOORTBESCHERMING	5
5	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	7

Bijlagen:

- Bijlage 1, kaartbijlage
- Bijlage 2, soortenlijst

1 Inleiding

Voor u ligt de flora- en faunaparagraaf (F&F paragraaf) als onderdeel van het bestemmingsplan voor de wijk Zuid te Schiedam. De F&F paragraaf geeft inzicht in de bestaande natuurwaarden binnen het plangebied. Er wordt ingegaan op de huidige wet- en regelgeving en de gevolgen daarvan voor het bestemmingsplan. De aspecten (cultuur) groen en water worden nader uitgewerkt door middel van een water- en groenparagraaf.

Deze F&F paragraaf is gebaseerd op gegevens uit: groenstructuurplan Schiedam⁽¹⁾, flora- en faunawet⁽²⁾ en het Natuurloket⁽³⁾.

Daarnaast is een globale inventarisatie uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten flora en fauna binnen het plangebied.

Opgemerkt wordt dat de voor deze F&F paragraaf uitgevoerde veldinventarisatie een momentopname is. Het spontaan voorkomen en verdwijnen van beschermde planten en dieren zal met het verstrijken van de tijd niet met volledige zekerheid te voorzien of uit te sluiten zijn. Daarnaast wordt opgemerkt dat het uitgevoerde veldwerk globaal, niet uitputtend en daarmee niet volledig is. Het uitvoeren van uitgebreid nader veldonderzoek wordt in het kader van dit project niet noodzakelijk geacht.

2 Beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in het zuidoostelijk deel van Schiedam. Het bestaat uit de wijk de Gorzen inclusief het park aan de Maasboulevard. Het plangebied wordt globaal begrensd door Westerhaven en Nieuwehaven aan de noordzijde, Voorhaven aan de oostzijde, de Nieuwe Maas aan de zuidzijde en Spuihaven, Havendijk en de oostelijke begrenzing van de Houthaven aan de westzijde.

De belangrijkste (natuurlijke) groenstructuren worden gevormd door het park aan de Maasboulevard. Deze groenstructuren vormen een belangrijk onderdeel van de “Groene Long” van Schiedam. De Groene Long is een aaneengesloten gordel van parken en groenstroken in Schiedam en vormt de stedelijke ecologische structuur. Binnen het plangebied worden drie knelpunten in de stedelijke ecologische structuur herkend. De knelpunt zijn gelegen op de verbindingen tussen de Houthaven met: Zwembad Zuid, Het Volkspark en het park aan de Maasboulevard.

Het bestemmingsplan is voornamelijk conserverend van aard. Binnen het plangebied is weinig ruimte beschikbaar voor grootschalige stedenbouwkundige vernieuwingen of andere ingrijpende wijzigingen van het huidige grondgebruik.

3 Flora- en faunawet

De Flora- en Faunawet (F&F wet) is op 1 april 2002 in werking getreden en vormt samen met de Natuurbeschermingswet (1998) en de Vogel- en Habitatrichtlijn (EEG, 1992) het belangrijkste juridische kader voor de bescherming van de natuur.

In de F&F wet wordt, onder andere, de zorgplicht beschreven. Hieronder volgt de belangrijkste tekst uit deze wet:

Hoofdstuk I, artikel 2.

Lid 1 *“Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving”.*

Lid 2 *“ De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor Flora en Fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk te beperken of ongedaan te maken”.*

Daarnaast worden in Hoofdstuk II van de wet beschermde soorten aangewezen. Het betreft hier kortweg alle; vogels, zoogdieren, reptielen en amfibieën. Daarnaast zijn enkele; planten, vissen kreeftachtigen, kevers, dagvlinders, mieren en slakken aangewezen.

In Hoofdstuk III van de wet zijn de algemene verbodsbepalingen opgenomen. De belangrijkste strekking van dit hoofdstuk houdt in; een verbod in op het doden, verwonden, vangen en bemachtigen of verontrusten van dieren alsmede het beschadigen, vernielen, verstoren etc. van de nestplaats of vaste rust- en verblijfsplaats van (al dan niet aanwezige) dieren. Voor beschermde planten geldt een verbod tot het plukken, uitgraven, voorhanden hebben etc.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV) kan op verzoek vrijstelling verlenen op de hiervoor genoemde ge- en verboden. Vrijstelling kan slechts worden verleend indien het maatschappelijk belang van de werkzaamheden is aangetoond, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

3.1 AMvB artikel 75

Hieronder volgt een samenvatting met betrekking tot AMvB artikel 75. Deze AMvB is sinds begin 2005 van kracht.

In het kader van de wijziging van artikel 75 van de F&F wet geldt voor een bepaalde groep beschermde dier- en plantensoorten een vrijstelling op deze wet. Dit is het geval bij:

- beheer en onderhoud (bijv. waterschapsbeheer, natuurbeheer, bosbouw, landbouw);
- gebruik (bijv. defensie, recreatie) en
- ruimtelijke ontwikkeling (bijv. woningbouw, wegeaanleg).

Dat betekent dat deze activiteiten, onder voorwaarden, zonder ontheffing kunnen worden uitgevoerd. Ook als dit schadelijke effecten heeft voor beschermde dier- en plantensoorten.

In de AMvB worden drie soortcategorieën aangewezen:

Tabel 1 algemene soorten.

Tabel 2 overige soorten.

Tabel 3 extra beschermde soorten en soorten uit bijlage IV Habitatrichtlijn.

ad. Tabel 1) Indien iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor deze soorten voor artikel 8 t/m 12 van de F&F wet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere dan de hierboven genoemde activiteiten is een ontheffing nodig.

ad. Tabel 2) Indien iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor deze soorten voor artikel 8 t/m 12 van de F&F wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

ad. Tabel 3) Met betrekking tot deze soorten blijft de F&F wet ongewijzigd.

Naast de flora en faunawet en de AMvB zijn augustus 2009 de geactualiseerde Rode lijsten voor planten en diersoorten vastgesteld. Indien ingrepen een belangrijk negatief effect hebben op populaties van rode lijst soorten dient hiervoor het compensatiebeginsel en de zorgplicht in acht te worden genomen.

4 Huidige situatie

4.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit en is niet gelegen in de nabijheid van natuur- of groengebieden met een beschermde status, zoals speciale beschermingszones uit de Vogel- en Habitatrichtlijn, staats- of beschermde natuurmonumenten en Relatienotagebieden. PEHS zie tekst Wissing

Binnen het plangebied liggen een aantal groenstructuren welke onderdeel uitmaken van de stedelijke ecologische structuur of de “Groene Long” van Schiedam. Deze gebieden genieten daarmee extra bescherming op lokaal niveau zoals beschreven in bestemmingplan de Groene Long.

4.2 Soortbescherming

De natuurwaarden in het plangebied zijn voornamelijk gerelateerd aan het stedelijk gebruik en het aanwezige (cultuur) groen. Het Natuurloket⁽³⁾ laat zien dat de kilometerhokken, waarin het plangebied is gesitueerd, matig tot slecht zijn onderzocht.

Bij de adviseur ecologie en groen, afdeling consultancy van ONS Ingenieursbureau zijn gegevens bekend met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten flora en fauna binnen het plangebied.

Met betrekking tot een aantal soortgroepen is het biotoop (in meer of mindere mate) geschikt voor beschermde soorten en/of meld het natuurloket de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het kilometerhok. In veel gevallen zijn er echter geen recente waarnemingen bekend binnen het onderzoeksgebied. De kans dat een soort in dat geval voorkomt binnen het onderzoeksgebied is echter reëel en wordt met name bepaald door de mate van geschiktheid van het biotoop.

Waar hieronder wordt gesproken van beschermde soorten flora en fauna betreft het soorten welke zijn beschermd binnen tabel 1 van de AMvB. Indien soorten uit tabel 2 of 3 of rode lijst soorten zijn aangetroffen wordt hiervan specifiek melding gemaakt.

Vaatplanten

De vegetatie in het plangebied bestaat voornamelijk uit in Nederland algemene tot zeer algemene plantensoorten. Lokaal heeft zich op zeer beperkte schaal een natuurlijke vegetatie kunnen ontwikkelen. Vooral enkele delen van het park aan de Maasboulevard hebben een natuurlijk karakter. Verspreid over het plangebied worden enkel beschermde planten aangetroffen. Op kademuren heeft zich lokaal een beschermde muurvegetatie ontwikkeld.

Er zijn gegevens beschikbaar met betrekking tot het binnen het plangebied voorkomen van bij de wet beschermde vaatplanten zoals Steenbreekvaren, Tongvaren, Gewone vogelmelk en Brede wespensorchis. Ook het natuurloket meldt het voorkomen van beschermde flora binnen het plangebied. Steenbreekvaren en Tongvaren zijn opgenomen in tabel 2 en hebben hiermee een verhoogde beschermingsstatus.

Mossen, korstmossen en paddestoelen

Het plangebied is in geringe mate, lokaal, geschikt als biotoop voor bij de wet beschermde mossen korstmossen en paddestoelen. Er zijn geen gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van deze soorten.

Vogels

De vogelsamenstelling binnen het plangebied wordt gekenmerkt door een breed scala aan voornamelijk algemene soorten. Door de aanwezigheid van verschillende biotopen (water en oevers, gras, bomen en bossages en stenig biotoop) varieert deze samenstelling sterk. Onderscheiden worden:

- watervogels (bv. Wilde eend, Meerkoet, Waterhoen, Fuut);
- bosvogels (bv. Roodborstje, Winterkoninkje, Grote bonte specht);
- vogels behorend tot het stedelijk milieu (bv. Huismus, Spreeuw, Merel).

Beschermde vogelsoorten worden verspreid over het gehele plangebied waargenomen. Ook het natuurloket meldt het voorkomen van beschermde water- en broedvogels in het plangebied. Alle vogels zijn opgenomen in tabel 2 en hebben daarmee een verhoogde beschermingsstatus.

Amfibieën en reptielen

Het plangebied is in zeer beperkte mate geschikt als leefgebied voor bij de wet beschermde amfibieën zoals de Groene kikker, Bruine kikker en Gewone pad. In particuliere tuinvijvers komen mogelijk amfibieën voor. Er zijn, voor zover bekend, geen gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van deze soorten. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat zich binnen het plangebied extra beschermde amfibieën hebben gevestigd.

Het plangebied is ongeschikt als biotoop voor reptielen.

Zoogdieren

Het plangebied is lokaal geschikt als leefgebied voor bij de wet beschermde grondgebonden zoogdieren zoals egel, mol, konijn en verschillende soorten algemene muizen en woelmuizen. Grondgebonden zoogdieren komen zowel in het park aan de Maasboulevard, in bermen, in plantsoenen, in particuliere tuinen en op braakliggende terreinen voor.

Er zijn gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van bij de wet beschermde zoogdieren binnen het plangebied.

Binnen het plangebied staan een aantal oude en grote bomen en (oude) gebouwen. Bomen en gebouwen zijn potentieel geschikt als rust-, nest-, of verblijfplaats voor vleermuizen. Het gebied is plaatselijk geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Alle vleermuizen zijn opgenomen in tabel 3 en hebben zodoende een status als extra beschermde soorten.

Voor zover bekend zijn er geen actuele gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van vleermuizen binnen het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied zijn meldingen bekend van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger.

Insecten en overige ongewervelden

Het plangebied is in geringe mate lokaal geschikt als leefgebied voor bij de wet beschermde insecten en overige ongewervelden zoals enkele libellen en vlindersoorten.

Er zijn, voor zover bekend, geen gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van deze soorten.

Vissen

Als leefgebied voor beschermde vissen is het plangebied in geringe mate geschikt. Er zijn, voor zover bekend, geen gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van deze soorten.

5 Samenvatting en conclusie

Aan de hand van een literatuuronderzoek en globaal veldonderzoek is een flora en faunaparagraaf opgesteld voor het bestemmingsplangebied Zuid te Schiedam. Opgemerkt wordt dat het onderzoek een momentopname betreft. Met het verstrijken van de tijd kan het spontaan voorkomen of verdwijnen van beschermde planten en dieren nooit met volledige zekerheid worden voorzien of uitgesloten. Binnen het plangebied wordt onderscheid gemaakt tussen de wijken (het bebouwde gebied) en de groenstructuren. De bebouwde gebieden zijn in enige mate geschikt als biotoop voor beschermde flora en fauna. De groengebieden zijn zeer geschikt als biotoop voor beschermde flora en fauna. Binnen het plangebied worden meerdere beschermde soorten, extra beschermde soorten en soorten van de rode lijst aangetroffen. Aangezien er meerdere soorten beschermde flora en fauna en / of soorten van de rode lijst zijn aangetroffen dienen de wettelijke voorschriften tot zorgvuldig handelen, de compensatieplicht en zorgplicht zoals omschreven in de Flora- en faunawet in acht te worden genomen.

Op grond van deze rapportage en het bijbehorend onderzoek worden volgende conclusies getrokken:

- Het uitgevoerde onderzoek betreft een globaal onderzoek en een momentopname.
- Het plangebied maakt geen onderdeel uit en is niet gelegen in de nabijheid van natuur- of groengebieden met een beschermde status of ecologische verbindingzone (EHS, PEHS). Er is daarom geen sprake van een regionale ecologische betekenis van het plangebied.
- De groenstructuren binnen het plangebied maken onderdeel uit van de stedelijke ecologische structuur. Deze gebieden genieten daarmee extra bescherming op lokaal niveau.
- Binnen het plangebied worden meerdere biotopen aangetroffen welke geschikt zijn voor beschermde planten, vogels, zoogdieren, amfibieën, insecten, vissen en reptielen.
- Er zijn actuele gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten vaatplanten, vogels, amfibieën, insecten, vissen en zoogdieren binnen het plangebied. Aangezien er meerdere soorten beschermde flora en fauna en / of soorten van de rode lijst zijn aangetroffen binnen het plangebied dienen de wettelijk voorschriften tot zorgvuldig handelen, de compensatieplicht en de zorgplicht in acht te worden genomen.

Literatuur

1. Bestemmingplan de Groene Long, Rothuizen van Doorn 't Hoofd, augustus 2007.
2. Groenstructuurplan Schiedam, Dienst gemeentewerken Schiedam - Groenvoorziening & Natuur / Frisse wind - bNO, mei 1996 (vastgesteld door de gemeenteraad Schiedam d.d. 18 september 1995).
Evaluatierapport Groenstructuurplan Schiedam, ONS Ingenieursbureau i.s.m. MOZAIIEK Tuin- en Landschapsontwerpers, mei 2007.
3. Flora- en faunawet, Koninklijke Vermande BV – Lelystad, 1999.
4. Het Natuurloket, www.natuurloket.nl, pagina gebiedsbeschrijving. d.d. 4 mei 2006.
5. Besluit van 10 september 2004, houdende wijzigingen van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen, Staatsblad, Stb. 501, 19 oktober 2004
6. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 5 november 2004, TRCJ/2004/5727, houdend vaststelling van Rode lijsten flora en fauna
7. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdend vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Bijlage 1, Kaartbijlagen.

BIJLAGE 3: GLOBALE SOORTENLIJST

Toelichting

In deze bijlage zijnde soorten opgenomen zoals beschreven in de voorliggende rapportage. De hierna aangegeven soorten zijn indicatief voor het plangebied. De soortenlijsten en opsommingen zijn niet compleet, onuitputtelijk of volledig actueel.

AMvB Beschermingsregime van de soort volgens AMvB artikel 75 Flora- en faunawet.

RL De soort komt voor op de rode lijst van beschermde dier- of plantensoorten.

V/H De soort is beschermd via de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Zoogdieren

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	AMvB	RL	V/H
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	1		
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	1		
Mol	<i>Talpa europaea</i>	1		
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	3		x
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	3		x
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	3		x

Amfibieën

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	AMvB	RL	V/H
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	1		
Bastaardkikker	<i>Rana klepton esculenta</i>	1		
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	1		

Vaatplanten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	AMvB	RL	V/H
Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>	1		
Gewone Vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	1		
Knikkende Vogelmelk	<i>Ornithogalum nutans</i>	1		
Steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>	2		
Tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>	2		

Vissen

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	AMvB	RL	V/H
Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	2		X
Bittervoorn	<i>Rhodeus sericeus</i>	3	X	X

Ongewervelden

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	AMvB	RL	V/H
Bruin blauwtje	<i>Aricia agestis</i> ssp. <i>agestis</i>	-	X	

Vogels

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	AMvB	RL	V/H
Merel	<i>Turdus merula</i>	2		
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	2	X	
Fuut	<i>Podiceps cristatus</i>	2		
Roodborstje	<i>Erithacus rubecula</i>	2		
Winterkoninkje	<i>Troglodytes troglodytes</i>	2		
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	2		
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	2		
Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>	2		
Meerkoet	<i>Fulica atra</i>	2		
Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>	2		